

TOR:s yttranden

Beskattningsreglernas förenkling.

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva utlåtande över 1950 års skattelagssakkunnigas betänkande med förslag till förenkling av vissa beskattningsregler, får förbundet anföra följande:

Vid övervägande rörande möjligheterna att med en förenkling av de materiella beskattningsreglerna så småningom nå fram till en definitiv källskatt för flertalet skattskyldiga fysiska personer synes i första hand böra undersökas i vad mån det nuvarande systemet i sig innehåller sådana element, vilka i överensstämmelse med för beskattningen erkända grundprinciper böra omprövas eller utvecklas. Sett mot en sådan bakgrund framträder såsom första fråga, huruvida de nuvarande Ortsavdragen är rätt avvägda eller ej. Skulle så icke vara fallet utan en höjning framstå såsom motiverad, följer därav att skattepliktgränsen jämväl bör höjas. Svårigheter att bedöma dessa problem synes i avseende å de kommunala Ortsavdragen icke föreligga. Förbundet får härutinnan allenast hänvisa till den utredning, som inom finansdepartementet framlagts och redovisats i propositionen nr 213/1952. Ur taxeringstekniska synpunkter, vilka riksförbundet har att

anlägga på problemet, ter sig metoden att höja Ortsavdragen vara den som i första hand bör försökas.

Förenklingssträvandena bör icke enligt förbundets mening i vidare mån än som är oundgängligen nödvändigt medföra ett sönderbrytande av beskattningsreglernas principiella grund och deras inbördes samband såsom en del av ett genomtänkt och överskådligt system. Förbundet får därför såsom ett allmänt önskemål uttala, att frågan om den skatterättsliga behandlingen av sociala förmåner utredes. Hittills har detta problem lösts genom speciallagstiftning för vissa former av sociala förmåner, under det att andra frågor kvarstår olösta. Att inkomstskattesystemet härutinnan brister i enhetlighet och överskådlighet torde vara ett allmänt erkänt förhållande. Samordningen av lagstiftningen på det sociala området med skattelagstiftningen är därför av icke oväsentligt intresse.

I fråga om de framlagda detaljförslagen får förbundet framhålla följande.

Det föreslagna schablonavdraget vid inkomst av tjänst synes såvitt förbundet kan bedöma icke innebära någon nämnvärd förenkling. I tätorter torde avdraget få anses för lågt och kan icke bidra till minskning av taxeringsarbetet. Avdraget synes närmast syfta till en skatteomfördel-

ning, då detsamma berör en grupp, som annars icke yrkar något avdrag.

Bottenavdragen i förvärvskällorna annan fastighet och kapital torde få anses möjliggöra en viss förenkling av granskningsarbetet. Värdet därav synes emellertid bli relativt begränsat på grund av den förenkling, som inträder genom de nya reglerna om inkomstberäkningen för en- och tvåfamiljsfastigheter.

De sakkunniga ha anfört att huvudsyftet med skattebefrielse för mindre inkomster av annan fastighet och av kapital vore att ernå bättre överensstämmelse mellan preliminär och slutlig skatt. I anslutning härtill kan förbundet icke underlåta framhålla att detta eftersträvansvärda mål i icke ringa grad motverkas av det förhållandet, att den nyligen genomförda inarbetningen av fastighetsskatten i den kommunala inkomstskatten torde komma att få en motsatt effekt. Egnahemsägare, av vilka flertalet är löntagare, torde nämligen icke kunna förväntas komma att i nämnvärd omfattning erlagga preliminär skatt för garantibelopp, vilket har till följd bristande överensstämmelse mellan preliminär och slutlig skatt. Så länge fastighetsbeskattningen finns kvar, ter sig därför i detta avseende vinsten med det föreslagna bottenavdraget i förvärvskällan annan fastighet tämligen ringa.

Förslaget om skattefrihet för folkpensionsförmåner och avskaffande av rätten till avdrag för folkpensionsavgifter innebär onekligen en förenkling av taxeringsarbetet. Man får emellertid icke bortse från

det förhållandet att slopandet av avdragsrätten innebär en skatteskärpning för de skattskyldiga, som nu har att erlagga avgifter enligt lagen om folkpensionering. Såsom förbundet ovan framhållit är det emellertid av vikt att hela problemet om de sociala förmånernas beskattning upptages till prövning.

I fråga om utskyldsavdraget skulle såsom de sakkunniga framhållit den största förenklingen ernås, om skatteskalorna för den statliga inkomstskatten omarbetades. Förbundet, som visserligen finner att den föreslagna nya avdragsregeln skulle innebära viss lättnad i själva taxeringsarbetet, vill ifrågasätta om icke närmare undersökning bör göras om inarbetande av utskyldsavdraget i skatteskalorna.

Emot de föreslagna schablonavdragen för försäkringspremier har förbundet intet att erinra. Ej heller har förbundet anledning framställa någon erinran mot förslaget om försäkringsavdragens maximibelopp.

Slutligen får förbundet understryka angelägenheten av att om de föreslagna beskattningsreglerna genomföres deklara-tionsblanketter och anvisningar för deras användning ägnas noggrann uppmärksamhet. I princip bör taxeringsnämndernas uppgift vara av kontrollerande natur och blanketter och anvisningar bör därför så avfattas att taxeringsnämnderna icke själva skall behöva utföra schablonavdragen i deklARATIONERNA eller verkställa den ifrågasatta avrundningen av omkostnadsavdrag i förvärvskällan inkomst av tjänst.